18/07/2025

Παράφρων, μωρός και ελεύθερος

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Εάν ο άνθρωπος δεν καταφρονήση εκείνο προς το οποίο τείνει, την γνώμη του, την επιθυμία του, θα μείνη αιώνιος σκλάβος του πάθους του, δεμένος με χίλιες αλυσίδες.

- *Γέροντας Αιμιλιανός, Προηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας (+)*

Τι σημαίνει εκείνου καταταφρονεί; “Καταφρονώ” σημαίνει, φρονώ κατά τινος, δεν φρονώ καθ’ όν τρόπον φρονούσα προηγουμένως, αλλάζω νου. Ενώ προηγουμένως στεκόμουν σε μία σταθερή θέση, τώρα τροποποιώ τον νού μου και, κατά κάποιον τρόπο, πραφρονώ. Δηλαδή αυτό που ο κοσμικός το θεωρεί σωστό, εγώ το βλέπω ως στραβό· αυτό που το βλέπει ως στραβό, εγώ το βλέπω φρόνιμο. Ζω ένα είδος παραφρονήσεως εν σχέσει προς το παρελθόν μου, που εκφράζεται με την διαφορετική αντιμετώπιση της ζωής μου.

Το “καταφρονώ” λοιπόν έχει την έννοια ότι βγαίνω από τον τρόπο του συνήθως

σκέπτεσθαι· αλλοιώς πρέπει τώρα να μάθω να σκέπτωμαι, να γίνω μικρός ως προς την ζωή μου, χάριν του Χριστού. Και πράγματι, όποιος κάτω από κάθε θέλημά του και κάρφωμα του νού του ψάχνει να βρει το βαθύτερο αίτιο, κάνει ακριβώς το αντίθετο από ό,τι κάνουν οι κοσμικοί άνθρωποι, είναι μωρός.

Εννοείται ότι, όταν ο άγιος Μάξιμος λέγη ότι πρέπει να φερώμεθα καταφρονητικώς σε κάθε πράγμα στο οποίο στρέφεται ο νους μας, δεν εισάγει έναν αγχώδη τρόπο ζωής, μία αγωνία ή μία περιπέτεια ή έναν ψυλλιασμό – να ψυλλιάζωμαι, να φοβάμαι ότι παντού υπάρχει πάθος-, αλλά εισάγει μία ελευθέρα ενέργεια και μία άνεσι της ψυχής, η οποία, επειδή ακριβώς στρέφεται καθ’ εαυτήν, δύναται να ανακαλύπτη το πάθος ευχερέστερα, αρκεί να αποβάλλη τον νου των ανθρώπων του κόσμου, να σκέπτεται με άλλη φρόνησι.

Αρχιμ. Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου, Περί Αγάπης: Ερμηνεία στον Άγιο Μάξιμο, Ίνδικτος, Αθήναι 2015, σ. 32-33.

Πηγή: pemptousia.gr